

Boli ste prvým a jediným predsedom Úradu pre finančný trh, ktorý sa začlenil do NBS. Ako s odstupom času hodnotíte integráciu dohľadu na Slovensku?

Integrácia dohľadu sa aj s odstupom času ukazuje ako správne rozhodnutie.

Slovenská asociácia poisťovní je reprezentantom poisťného trhu už vyše 15 rokov. Celý čas sa snažila byť korektným partnerom regulátorovi aj dohľadu. V posledných desiatich rokoch ste to mali možnosť sledovať zblízka. Ako hodnotíte spoluprácu so SLASPO a aké sú vaše očakávania do budúcnosti?

Doterajšiu spoluprácu so SLASPO hodnotím pozitívne a dúfam, že takto budeme spolupracovať aj naďalej. Vzhľadom na skutočnosť, že tak trh, ako aj dohľad a regulátor majú odlišné úlohy, je pochopiteľné, že na množstvo vecí môže existovať odlišný názor. To je prirodzené. Považujem však za principiálne dôležité o týchto názoroch diskutovať.

NBS sa stala našim dohľadným orgánom v roku 2005. Hneď od začiatku váš predchodca Ivan Šramko pozýval vrcholných predstaviteľov poisťovní na pravidelné stretnutia na pôde NBS. Z hľadiska nášho sektora tieto stretnutia upevňovali spoluprácu a boli pre nás významným zdrojom informácií. Budete v tejto praxi pokračovať alebo budete voliť iný spôsob komunikácie?

Pravidelné stretnutia s najvyššími predstaviteľmi jednotlivých segmentov finančného trhu považujem za veľmi užitočnú platformu na výmenu informácií. Sú pre nás príležitosťou prezentovať náš pohľad na trh, zhrnúť pohľad na trh za predchádzajúce obdobie a poskytnúť informácie o pripravovaných zámeroch, zmenách a novinkách v danom segmente. Určite, tak ako doteraz, to nebude jediný spôsob komunikácie. Ale, ako som už povedal, považujem ho za veľmi užitočný a som rád, že aj vaše vnímanie týchto stretnutí je podobné.

Poisťovníctvo sa pripravuje na implementáciu smernice Solvency II do slovenskej reality.

Asociácia je pripravená spolupracovať s NBS ako dohľadom a s ministerstvom financií ako regulátorom na príprave nového zákona o poisťovníctve. Je si však vedomá, že každý z nás môže mať iné očakávania. Aké sú tie vaše?

Národná banka Slovenska spolupracuje s poisťovníkami na projekte Solvency II od začiatku. Informácie o stave a otvorených otázkach projektu sa stali neoddeliteľnou súčasťou programu pravidelných stretnutí s najvyššími predstaviteľmi poisťovní. Informácie prezentujeme na širších fórach pre

zamestnancov poisťovní, ktorí sa týmto projektom priamo zaoberajú. Oceňujeme aj zapojenie poisťovní do kvantitatívnych dopadových štúdií QIS III a QIS IV. Rámcová smernica Solvency II je už schválená, prechádzame do štádia implementácie. Napriek tomu, že regulátor, dohľad a trh majú v tomto procese odlišné úlohy a zodpovednosti, doterajší intenzívny spôsob spolupráce je správnou cestou. Dostatok informácií by mal pomôcť eliminovať prekvapenia, ktoré nová regulácia prinesie. Spolupráca bude prebiehať aj prostredníctvom spoločnej pracovnej skupiny MF SR, NBS a SLASPO. Čo sa týka prípravy novej legislatívy, metódu diskusie a spolupráce s trhom považujeme za osvedčený a efektívny spôsob práce. Teda ako odpoveď na otázku, aké sú moje očakávania, je pokračovanie doterajšej intenzívnej spolupráce.

Čo by z vášho hľadiska malo momentálne slovenské poisťovníctvo najviac zaujímať?

Solvency II – tvorba nového zákona o poisťovníctve, sledovanie všetkých implementačných opatrení, ktoré budú mať vplyv na kvalitatívne aj kvantitatívne požiadavky poisťovní a ich zverejňovanie.

Ochrana spotrebiteľa. Na úrovni EÚ sú to nové požiadavky na informácie poskytované klientom pri investičných poisťných produktoch – projekt PRIPs či novelizácia smernice o sprostredkovaní v poisťovníctve. Na národnej úrovni nás čaká nový zákon o ochrane spotrebiteľa a s ním spojené zriadenie Akadémie finančného vzdelávania. Nová architektúra dohľadu (zriadenie ESAs – európskych orgánov dohľadu – a ESRB).

Už vyše roka sa na celom svete hovorí o tom, ako by sa mali vlády, dohľady a všetci účastníci finančného trhu poučiť z celosvetovej finančnej krízy. Európsky poisťovací trh, reprezentovaný CEA – Európskou federáciou asociácií poisťovní, ktorého členom je aj SLASPO, však verejne vyslovuje námietku, že ako dôsledok krízy je tu snaha podriaďiť poisťovací priemysel regulácii,

*Na rozhovore
s guvernérom NBS
Jozefom Makúchom
sa zúčastnila generálna
riaditeľka Slovenskej
asociácie poisťovní
Jozefína Žáková*

ktorá je primárne šitá pre bankový sektor – tendencie k požiadavkám na zvýšenie kapitálu. Nezohľadňujú sa špecifiká poisťovacieho sektora, ktoré sú už veľmi rigorózne zohľadnené v smernici Solvency II. Aký je váš názor?

Pravdou je, že Solvency II sa snažila byť revolučnou a modernou reguláciou sektora poisťovníctva. Svojou mierou požiadaviek a nástrojov na identifikáciu a riadenie rizík predstihla regulácie ostatných sektorov. V tomto kontexte sa môže javiť, že na poisťovníctvo sa v porovnaní s ostatnými sektormi kladú prísnejšie, prípadne duplicitné požiadavky. Podľa môjho názoru však treba počkať na znenie návrhu smernice OMNIBUS II, ktorá by mala riešiť aj poisťovníctvo a využiť čas a priestor na pripomienkovanie existujúcich návrhov. Sme súčasť EÚ, a tak sú pre nás záväzné aj jej právne normy. Tie sú vždy výsledkom veľkej diskusie a na konci kompromisom. Je regulárnym právom, a asi aj povinnosťou CEA, zapojiť sa do vyjednávania natoľko aktívne, aby bol kompromis pre trh prijateľný. No a podľa môjho názoru pri požiadavkách na kapitál sú snahy skôr opačné – silný tlak trhu na group support.

Na predchádzajúcu otázku nadväzuje aj pripravovaná nová architektúra dohľadu v Európskej únii. Podľa názoru európskeho poisťovacieho sektora sa prakticky stavia na podriadenosti celého finančného trhu bankovníctvu. Prejavuje sa to už na prvý pohľad v tom, že v Európskej rade pre systémové riziká – ESRB, ktorá by mala byť zodpovedná za makroprudenciálny dohľad nad finančným trhom, by mal poisťovníctvo zastupovať iba jeden zástupca, predseda európskeho dohľadu nad poisťovníctvom.

Myslím, že sa to nedá interpretovať takto. Európska rada pre systémové riziká je len jedna časť nového systému zameraná na identifikáciu systémových rizík. Na zástupcov v ESRB sa treba pozerať ako na zástupcov jednotlivých centrálnych bánk. Jednotlivé segmenty trhu zastupujú predsedovia jednotlivých ESA (európskych orgánov dohľadu). Je pravda, že v mnohých krajinách je bankový dohľad súčasťou centrálnej banky, ale potom je možné v našom prípade považovať za výhodu úplnú integráciu.

Takže interpretácia môže byť rôzna. Čo sa týka dohľadu, tak návrh na vytvorenie troch sektorových európskych orgánov dohľadu odráža špecifiká jednotlivých segmentov finančného trhu. Vidím najmä riziko oslabenia právomocí hostovského regulátora a paralelne aj právomocí manažmentu dcérskych spoločností. Zodpovednosť a nástroje na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z ich zodpovedností by mali byť v rovnováhe.

Predpokladáte, že zmena architektúry dohľadu v EÚ bude mať dopad aj na organizačné usporiadanie dohľadu v NBS?

Už teraz musíme mať a máme vytvorené nástroje a štruktúru na prípravu procesu zavádzania novej architektúry dohľadu. Je našou povinnosťou byť aktívne zapojení už v procese jej prípravy. Pre mňa osobne je dôležité poznať aj názor človeka, ktorý bude túto oblasť riadiť po doterajšom viceguvernérovi. Kľúčový termín zmien je 1. január 2011, keď sa má nová architektúra uviesť do praxe.

Ako vnímate postavenie poisťovacieho sektora na Slovensku v rámci slovenského finančného trhu?

Poisťovne sú z hľadiska objemu aktív druhým najdôležitejším segmentom finančného trhu. Ku koncu roka 2008 dosiahli celkové aktíva poisťovní 5,7 miliárd eur. To predstavovalo 7,3 percenta z celkových aktív dohliadaných subjektov finančného trhu. Technické rezervy poisťovní v roku 2008 pokračovali v rastovom trende minulých rokov. Medziročne sa zvýšili o 6,9 percenta a dosiahli 4,022 miliardy eur. V roku 2008 celkový zisk poisťovní dosiahol 108 miliónov eur. Význam poistného trhu výrazne vzrastie, pretože poisťovne plnia významnú úlohu pri dôchodkovom zabezpečení občanov – dôchodkové poistenie – a pri ochrane ich majetku – majetkové poistenie.

(sl)
Snímky (ip)